

ZOZNAM SKÚŠOBNÝCH OTÁZOK RIGORÓZNEJ SKÚŠKY
ŠPECIALIZÁCIA
ÚSTAVNÉ PRÁVO

ŠTUDIJNÝ PREDMET: Inštitucionálna časť ústavného práva

1. Aká je funkcia Protimonopolného úradu SR a Najvyššieho kontrolného úradu v ochrane princípov sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky?
2. Aké je postavenie a právomoci Rady pre rozpočtovú zodpovednosť a ako a prečo vznikla?
3. Ako vznikla územná samospráva a ako ju možno kontrastovať so štátnou správou. Aké orgány s akou pôsobnosťou vykonávajú samosprávu?
4. Ako sú kreované orgány územnej samosprávy a aké majú právomoci? Ako je samospráva chránená pred neústavnými zásahmi?
5. Aké normotvorné právomoci majú orgány územnej samosprávy, aké ústavné limity táto právomoc má a ako sú dané limity kontrolované?
6. Aké je rozdiel medzi inštitútmi priamej a nepriamej demokracie aké výhody a nevýhody majú?
7. Ako sú právne regulované voľby do Národnej rady Slovenskej republiky?
8. Aké právomoci má Národná rada Slovenskej republiky?
9. Aké je postavenie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky? (voľný v. viazaný mandát, imunita, vznik a zánik mandátu, disciplinovanie)
10. Ako prebieha legislatívny proces a aké ústavné implikácie má porušenie zákonom ustanovených pravidiel tohto procesu?
11. Aký je vzťah Národnej rady SR k prezidentovi, vláde a ústavnému súdu (náčrt dynamiky v rámci právomocí)?
12. Aké sú limity rozhodovania ľudu v referende a aká je právna sila výsledkov celoštátneho referenda?
13. Aké je postavenie prezidenta v ústavnom systéme a aký je jeho vzťah k NR SR a vláde (náčrt dynamiky v rámci právomocí)?
14. Ako je právne regulovaná kreácia Prezidenta Slovenskej republiky a aké výhody a nevýhody má priama voľba prezidenta?
15. Aké právomoci má Prezident Slovenskej republiky a akú funkciu zohráva formulácia o „zabezpečovaní riadneho chodu ústavných orgánov“?
16. Aké je postavenie a funkcia vlády Slovenskej republiky a postavenie a funkcia ústredných orgánov štátnej správy?
17. Ako je kreovaná vláda a aké sú limity nevymenovania vlády, ktorá má parlamentnú väčšinu, Prezidentom Slovenskej republiky?
18. Aká je funkcia, postavenia a právomoci Parlamentnej rady a Bezpečnostnej rady v ústavnom systéme?
19. Aký je vzťah súdnej moci k zákonodarnej a výkonnej moci?
20. Aké sú záruky nezávislosti súdnej moci? Prečo je dôležitá nestrannosť sudcov a ako a kým sa posudzuje?
21. Ako sú sudcovia a sudkyne kreovaní a ako je voči nim vyvodzovaná zodpovednosť?

22. Aké orgány zabezpečujú súdny samosprávy a štátny správy súdov? Aké právomoci majú?
23. Aká je funkcia Súdnej rady SR a aké je jej postavenie v právnom poriadku Slovenskej republiky?
24. Ako je kreovaná Súdna rada SR a aké má právomoci?
25. Aká je funkcia ústavného súdnictva a aké modely ochrany ústavnosti poznáme?
26. Aké je postavenie Ústavného súdu Slovenskej republiky a ako sú kreovaní jeho sudcovia a sudkyne?
27. Aké je pôsobnosť a právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky (podľa typov konaní)?
28. Ako prebieha konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa zákona o ústavnom súde?
29. Aká je funkcia a postavenie prokuratúry v ústavnom systéme (modely) a aké základné právomoci majú prokurátori a prokurátorky v Slovenskej republike?
30. Aká je funkcia verejného ochrancu práv v právnom poriadku a aké sú jeho právomoci?

Otázky na ústnu časť rigorózneho skúšky z Teórie práva

Teória štátu

1. Pojem slobody v právnom a politickom myslení
2. Pojem moci v právnom a politickom myslení
3. Teórie vzniku štátu
4. Legitimita štátnej moci
5. Obyvateľstvo štátu a štátne občianstvo
6. Znak štátnej moci
7. Štátne územie
8. Systémy štátnej služby
9. Pojem orgánu verejnej moci a štátnej inštitúcie
10. Právomoc a štruktúra zákonodarného orgánu
11. Horizontálna a vertikálna delba moci
12. Právomoci a štruktúra súdnej moci
13. Hlava štátu a jej vzťah k iným štátnym orgánom
14. Forma vlády
15. Štátne zriadenie
16. Prezidentský systém delby moci a parlamentarizmus
17. Právomoc a štruktúra výkonnej moci
18. Princípy právneho štátu
19. Priama a reprezentatívna demokracia
20. Volebné systémy
21. Štátne orgány *sui generis*
22. Územná a záujmová samospráva
23. Materiálny a formálny právny štát
24. Klasifikácia štátnych orgánov podľa právomocí a kompetencií
25. Klasifikácia štátnych orgánov podľa vzájomných vzťahov, zloženia a spôsobu kreácie
26. Statická a dynamická zložka formy štátu
27. Vymedzenie demokracie: princípy a inštitúcie
28. Rozdiel medzi tvorbou a aplikáciou práva
29. Súdna tvorba práva
30. Kontrola štátnej moci

Teória práva

1. Pojem a typológia noriem
2. Funkcie noriem
3. Rozdiel medzi formálnymi a materiálmi prameňmi práva
4. Právny formalizmus: argumenty za a proti
5. Právny predpis
6. Súdny precedens
7. Právna obyčaj
8. Normatívna zmluva
9. Právny princíp

10. Forma ako špecifický znak práva
11. Všeobecnosť ako špecifický znak práva
12. Výlučná normativita a donútenie ako špecifický znak práva
13. Zákaz, príkaz, dovolenie, zmocnenie
14. Rekogničná norma: formálne a materiálne kritéria platnosti predpisu
15. Hierarchické usporiadanie (slovenského) právneho poriadku
16. Duálna štruktúra právneho poriadku: právo verejné/súkromné, hmotné/procesné...
17. Vzťah MPV a vnútroštátneho práva: recepcia MPV
18. Rozdiel medzi anglo-americkou a kontinentálnou právnou kultúrou
19. Sudcovská tvorba práva v common law: stare decisis, ratio decidendi, distinguishing, overruling
20. Legislatívny proces: politické a právno-technické hľadisko
21. Štádiá legislatívneho procesu
22. Triedenie právnych skutočností
23. Náležitosti právneho úkonu
24. Neplatnosť právneho úkonu
25. Objekt právneho vzťahu
26. Obsah právneho vzťahu
27. Proces aplikácie práva: pojem a pramene
28. Štádiá aplikácie práva
29. Metódy interpretácie práva
30. Právne argumenty: a contrario, a fortiori, per analogiam
31. Subjekty interpretácie práva
32. Právny pozitivismus a jusnaturalizmus: zhodnotenie debaty
33. Konflikt medzi legálnou a etickou spravodlivosťou